

onze courant

K. NOREL

DE KLEINE *Kroniek*

FRANCO

Franco, de Spaanse caudillo, is onze vriend niet.

Reeds om zijn titel kan hij dat niet zijn.

Caudillo is in het Spaans hetzelfde wat Duce in het Italiaans is en Führer in het Duits.

Wat Mussolini in Italië is geweest en Hitler in Duitsland, dat is Franco in Spanje. Hij is trouwens door die beide dictators aan de macht geholpen. Zonder de hulp van Italiaanse regimenten, maar vooral zonder de hulp van Duitse „vrijwilligers”, die in werkelijkheid Duitse soldaten waren, zou Franco de burgeroorlog, die in de jaren 1936 tot 1938 in Spanje heeft gewoed, waarschijnlijk nooit gewonnen hebben.

Maar Franco was toch meer Spanjaard dan fascist. In de tweede wereldoorlog heeft hij zijn land niet gestort. Hij heeft weerstand geboden aan sterke pressie, door Hitler en Mussolini op hem geoeffend, om aan hun zijde mee te doen. En daardoor heeft hij de geallieerden en in het bijzonder Engeland, veel last en bittere strijd bespaard.

Want Spanje had Engeland veel kwaad kunnen doen.

Gibraltar, de hoeksteen van het Britse Rijk, is feitelijk een eilandje in Spaans gebied. Als Spanje deze rots belegerd en bestookt had, dan zou Gibraltar misschien niet gevallen zijn, want de rots is een zeer sterke vesting, maar dan hadden tijdens het beleg geen schepen meer kunnen komen in zijn haven, en — nog belangrijker! — geen schepen kunnen varen door de Straat.

En trouwens, de Spanjaarden hadden dat beleg niet eens hoeven te slaan voor Gibraltar. De Duitsers wilden het wel doen. Hitler is zelf naar de Spaanse grens in de Pyreneeën gereisd om Franco te vragen: laat mijn legers maar door, dan zal ik Gibraltar voor u veroveren. En Franco kon daarvoor van de Duitsers om zo te zeggen krijgen wat hij wilde.

Maar Franco heeft Hitler met de kous op de kop teruggestuurd. De Duitse dictator heeft van dat gesprek met Franco gezegd: zo iets hoop ik

van mijn leven nooit weer te beleven. Spanje is neutraal gebleven in de oorlog, althans tegenover Engeland en Amerika. Want het heeft wel soldaten naar het Oostelijk front gestuurd om tegen de Russen te vechten. Daarvoor was Franco anti-communist.

Dat Franco zich buiten de wereldoorlog heeft gehouden was helemaal niet, omdat hij zo vredelievend was. In de Spaanse burgeroorlog heeft hij van zijn eigen landgenoten het bloed doen stromen. En er is een tijd geweest, dat hij wél aan de oorlog mee wou doen. In de zomer van 1940 namelijk, toen Duitsland Frankrijk had verslagen. Net als Mussolini dacht toen Franco ook dat de oorlog weldra eindigen zou met een grote Duitse zegepraal en hij aasde op de Franse koloniën in Noord-Afrika.

Hitler — dronken van de overwinning — dacht toen dat hij Franco niet nodig had. Hij kon het alleen wel af tegen Engeland, meende hij, en het was al meer dan genoeg dat Mussolini in de buit ging delen.

In de herfst van 1940 kwam Hitler

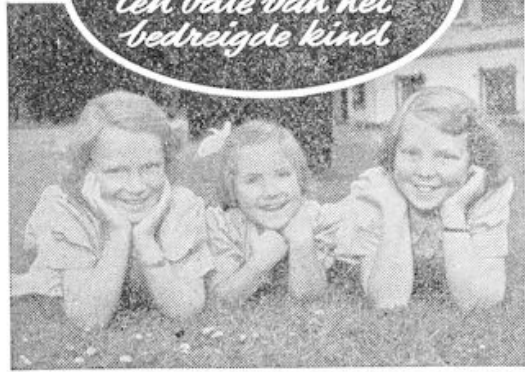
tot andere gedachten. Maar toen had Franco gezien dat Engeland stand hield en dat Amerika steeds tastbaarder blijken van sympathie voor de geallieerde zaak begon te geven. De overwinning van Duitsland stond niet vast, het kon wel eens een nederlaag worden. In die strop stak Franco zijn hoofd niet.

Uit pure zelfzucht heeft Franco zich buiten de oorlog gehouden, maar hij heeft er zijn land en de wereld een dienst mee gedaan.

En terwijl zijn beide grote collega's hun macht en hun leven verloren hebben, zit Franco nog stevig in het zadel. De anti-communistische wind, die na de oorlog in Europa en vooral in Amerika is gaan waaien, is zijn geluk geworden.

Franco is onze vriend niet, zeiden we in het begin. Wij hebben zelfs veel op hem tegen. Het ergste grieft ons de behandeling van de Protestanten in zijn land. Doch dat is een onderwerp voor een kroniek apart. De volgende keer zullen we het daarover hebben.

nieuwe exclusieve foto's van de prinsesjes ten bate van het bedreigde kind

Prinsessekalender 1950

Uitgave: „Pro Juventute”, Grote Markt 27, Haarlem. f 2.25.

Evenals vorig jaar geeft Pro Juventute, de vereniging die zich het lot van het bedreigde kind aantrekt, een prachtige Prinsessekalender uit. Weer geeft deze kalender 13 grote foto's, uit het dagelijks leven van onze Prinsesjes, gemaakt door de bekende fotograaf M. C. Meyboom te Amsterdam.

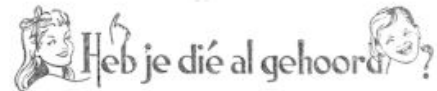
Wie er een mag kopen b.v. met St. Nicolaas of Kerstmis, heeft een jaar lang een prachtige wandversiering en steunt het goede werk van Pro Juventute.

HET NIEUWE VERVOLGVERHAAL

Natuurlijk zijn jullie nieuwsgierig naar het nieuwe grote vervolgverhaal voor jaargang 1950.

Ik vertelde al, dat het over de Grote Boerenoorlog zal gaan. Nu kan ik wel verklappen, dat de titel is: „De Kaapse Rebel”. Er worden mooie plaatjes bij getekend en in het Kerstnummer, dat extra-dik zal zijn, vertel ik er nog iets meer van.

Laat het jullie aansporen om vóór 1950 nog wat nieuwe abonne's te werven. Voor één abonné krijg je de prachtband voor jaargang 1949 gratis!

Aan zijn woord gehouden.

De kleine Max komt 's ochtends ruim een half uur te laat op school en zet zich, zonder iets te zeggen, in zijn bank. De onderwijzer roept hem en vraagt, waarom hij zo laat is.

„Mijn vader heeft gisteren gezegd,” antwoordt Max, „dat het nooit te laat is om te leren.”